

SENSORVEILEDNING

Emnekode:	SFS40116
Emnenavn:	Organisasjon og ledelse 1
Eksamensform:	Individuell mappevurdering
Dato:	4. juni 2020
Faglærer(e):	Mats Persson
Eventuelt:	

Oppgavetekster

Oppgave 1

Ta utgangspunkt i en konkret organisasjonsendring i din organisasjon. Bruk Leavitt-Ry-modellen til å beskrive og forklare hvordan denne organisasjonsendringen ble gjennomført, og hvilke konsekvenser endringene førte til.

Drøft styrker og svakheter ved å bruke Leavitt-Ry-modellen når man skal gjennomføre organisasjonsendringer.

Oppgave 2

Gjør rede for begrepene «populær organisasjons-idé», «institusjonalisert standard» og «translasjonskompetanse».

Beskriv deretter innholdet i noen moderne populære organisasjonsideer som er brukt på din arbeidsplass eller i organisasjoner du kjenner til.

Hva innebærer det å tolke slike populære organisasjonsideer som henholdsvis redskaper og symboler? Hva kan skje når organisasjoner forsøker å implementere slike populære organisasjonsideer? Og hvilke utfordringer kan de som skal oversette ideene til organisatorisk praksis måtte håndtere?

Drøft med utgangspunkt i teoretiske poeng fra Kjell Arne Røviks bok *Trender og translasjoner* og hans begrep «kontekstualisering» (kapittel 13), og illustrerer besvarelsen med eksempler.

Sensorveiledning 2019-2020

Formelle krav

Hver av de to fordypningsoppgaven skal være på 8-10 sider (eksklusive forside og litteraturliste). Pensumslitteraturen skal benyttes aktivt som en del av besvarelsen. Alle kilder som brukes i besvarelsen skal refereres i både tekst og litteraturliste. (Se eventuelt bibliotekets nettsider for oppsett av referanser. Det skal være en samlet litteraturliste for begge oppgaver. Det er ikke krav om innholdsfortegnelse. Teksten skal skrives med Calibri (brødtekst), 11 punkter, 1,15 linjeavstand. Høyremarg skal være 2,5cm, venstremarg 2,5cm, topp- og bunnmarg 2,5cm.

Vurdering

I vurderingen av karakterer legges til grunn Høgskolen i Østfolds retningslinjer for karakterfastsettelse. Karakterer uttrykkes gjennom den gradert skalaen fra A til E for bestått og F for ikke bestått.

Eksamen består av to fordypningsoppgaver med gitte problemstillinger som studenten leverer inn som en samlet oppgave. Oppgitt mal i Canvas skal brukes. De to oppgavene skal vektet likt i vurderingen av karakter. Det er ikke et krav at besvarelsene av de to oppgavene henger sammen.

Studentene har jobbet med oppgavene gjennom store deler av studieåret, og hver oppgave har blitt seminarbehandlet i en gruppe på maks seks studenter – i tillegg til en fagansatt. Hver student har blitt oppnevnt til opponent på en medstudents oppgave. I tillegg har alle studenter lest og kommentert på alle oppgaver i gruppen. Den fagansatte har lest og kommentert på alle oppgaver i sin gruppe. Kommentarene er vanligvis kun gitt muntlig. Det forventes at oppgavene er vel gjennomarbeidede med en tydelig struktur.

Besvarelsen skal ha både beskrivende og forklarende aspekter, og skal være forankret i pensum eller annen litteratur som er relevant for temaene som er tatt opp i samlingene.

Det skal legges vekt på at studenten besvarer alle deler i de to oppgavetekstene. I oppgave 1 forventes første del å være mer omfattende enn andre del. I oppgave 2 er det ikke et krav at de forskjellige delene i oppgaven skal være like omfattende.

Det skal legges vekt på at studenten kobler teori og praksis på en overbevisende måte. Det skal telle positivt hvis studenten bruker teorier fra flere av samlingene. Det skal også telle positivt hvis studenten synliggjør at vedkommende vet å bruke teoriene i praksis.

Overskridelse av antall sider skal ikke automatisk føre til trekk, men studenten må rettferdiggjøre overskridelsen ved å vise hvordan oppgaven ikke kunne vært kortere.

Litteratur

Pensum utgjøres av både litteratur og forelesninger. Størrelsen på det skriftlige pensum er fastsatt til ca. 2000 sider.

Det tas forbehold om endringer i pensum, men pensum for høstsemesteret ligger nå fast.

Pensum fås kjøpt hos bokhandelen Index på høgskolesenteret på Remmen, eventuelt hos din lokale bokhandler eller i en nettbokhandel.

Litteratur merket med (*) finner du i kopisamling 1 for Masterstudiet i organisasjon og ledelse

Samling 1

Tema: Organisasjonsteori (2 dager)

Jacobsen, Dag Ingvar & Thorsvik, Jan (2013). *Hvordan organisasjoner fungerer*. Bergen: Fagbokforlaget. 4. utg. Kapittel 1 (Bokens overordnede perspektiv), s. 16-34 (18 sider)

Ry Nielsen J.C. Ry, Morten (2002). *Anderledes tanker om Leavitt – en klassiker i ny belysning*. København: Nyt fra Samfundsvidenskaberne. (39 sider)

Tema: Kart over arbeidslivsforskning og organisasjonsforskning (1 dag)

*Noon, Mike, Paul Blyton & Kevin Morrell (2013) *The Realities of Work*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, Kapittel 9. s. 225-263 (38 sider)

*Perrow, Charles (2013) *Complex Organizations*. Brattleboro: Echo Point, Kapittel 1. s. 1-42 + 46-48 (46 sider)

Anbefalt litteratur:

Mintzberg, H. (1980). Structure In 5's: A Synthesis Of The Research On Organization Design. *Management Science*, 26(3), 322-341.

Scott, W. Richard (2003). *Organizations: Rational, Natural and Open Systems*. New Jersey: Prentice Hall. 5.utg. (370 sider)

Samling 2

Tema: Ledelse

Haaland, Frode & Dale, Frode (2005). *På randen av ledelse: En veiviser i førstegangsledelse*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (205 sider)

*Bass, Bernhard M. (2004). Fra transaksjonsledelse til transformasjonsledelse: Å lære å dele en visjon. I: Martinsen, Øyvind L.: *Perspektiver på ledelse*. Oslo: Gyldendal Akademisk. s.191-205 (15 sider)

Anbefalt litteratur:

Jacobsen, Dag Ingvar & Thorsvik, Jan (2013). *Hvordan organisasjoner fungerer*. Bergen: Fagbokforlaget. 4. utg. Kapittel 12 (Ledelse i organisasjoner), s.416-463 (47 sider)

Samling 3

Tema: Om arbeidslivsrelasjoner

Heiret, Jan et al. (2007). *Arbeidsliv, historie, samfunn. Norske arbeidslivsrelasjoner i historisk, sosiologisk og arbeidsrettslig perspektiv*. Bergen: Fagbokforlaget. Kapittel 3 og 4 (136 sider)

Skorstad, Egil J. (2002). *Organisasjonsformer – kontinuitet eller forandring*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kapittel 7,9 og 11 (80 sider)

Anbefalt litteratur:

Heiret, Jan. (2012). Three Norwegian Varieties of a Nordic Model — A Historical Perspective on Working Life Relations. *Nordic Journal of Working Life Studies*. Vol 2, No 4
<http://ej.lib.cbs.dk/index.php/nordicwl/article/view/3948>

Samling 4

Tema: Organisasjonsformer

Taylor, F. W. (2005 [1911]). *Prinsippene for vitenskapelig bedriftsledelse*. Oslo: Vidarforlaget. s. 13-111 (98 sider)

*Roethlisberger, F.J. & Dickson, W.J. (1939) *Management and the worker: an account of a research program conducted by the Western electric company, Hawthorne works, Chicago*. Harvard University Press, Cambridge, MA. Kapittel 22. s. 511-524 og kapittel 24. s. 551-568 (30 sider)

*Thorsrud, E., & Emery, F. E. (1969). *Mot en ny bedriftsorganisasjon: Eksperimenter i industrielt demokrati, fra Samarbeidsprosjektet LO/NAF*. Oslo: Tanum. Kapittel 7. s. 174-182. (16 sider)

*Atkinson, J. (1984). Manpower Strategies for Flexible Organisations. *Personnel management*, 16(8), 28-31. (4 sider)

*Skorstad, E. J. (2015). Det fleksible fenomenet lean. I: A. C. Bergman, G. Gillberg & L. Ivarsson (Red.), *Tankar om arbete: 17 texter om arbete, arbetsliv och samhällsförändring*. Falun: Premiss. s. 220-237. (18 sider)

Anbefalt litteratur:

Lysgaard, Sverre (2001). *Arbeiderkollektivet*. Oslo: Universitetsforlaget 3. utgave (318 sider)

Taylor, F. W. (2005 [1911]). *Prinsippene for vitenskapelig bedriftsledelse*. Oslo: Vidarforlaget. s. 7-12 og 117-149 (38 sider)

Samling 5

Tema: Myter og moter i organisasjoner (2 dager)

Røvik, Kjell Arne (2007). *Trender og translasjoner. Ideer som former det 21. århundrets organisasjon*. Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 2, 3 og 11-15. (183 sider)

Anbefalt litteratur:

Brunsson, Nils (2006). *Mechanisms of Hope. Maintaining the Dream of the Rational Organization*. København Oslo Malmö: Copenhagen Business School Press. (239 sider)

Christensen, Tom, Morten Egeberg, Per Lægheid, Paul G. Roness, Kjell Arne Røvik (2015). "Kapittel 4: Myteperspektivet", i *Organisasjonsteori for offentlig sektor*. 3. utgave Oslo: Universitetsforlaget. (24 sider)

Christensen, Tom og Per Lægheid (2001). "New Public Management i den norske statsforvaltningen", i Tranøy, Bent Sofus og Øyvind Østerud (red.) *Den fragmenterte staten*. Oslo: Gyldendal. (20 sider)

Christensen, Tom (2001) «Markedsorienterte reformer i den offentlige forvaltningen. Global nødvendighet eller trussel mot demokratiet?» i Baldersheim, Hagtvet og Heidar (red.) *Statsvitenskapelige utsyn. Politiske temaer og tenkemåter i en oppbruddstid*. Høyskoleforlaget. (8 sider)

Moren, Jan (2011) Om reformer. En studie av Kvalitetsreformen, Politireform2000 og Kunnskapsløftet. Doktoravhandling. Karlstad University Studies 2011:24. 211 sider.

Røvik, Kjell Arne (2007). *Trender og translasjoner*. Ideer som former det 21. århundrets organisasjon. Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9 og 10. (217 sider)

Røvik, Kjell Arne (1998). *Moderne organisasjoner: Trender i organisasjonstenkningen ved tusenårsskiftet*. Bergen: Fagbokforlaget. (290 sider)

Røvik, Kjell Arne, Tor Vidar Eilertsen og Eli Moksnes Furu (red. 2014) *Reformideer i norsk skole. Spredning, oversettelse og implementering*. Cappelen Damm Akademisk. (420 sider)

Tema: Corporate Governance (1 dag)

Freeman, R.E. & Reed, D.L. (1983). Stockholders and Stakeholders: A New Perspective on Corporate Governance. *California Management Review*, 25(3), 88-106. (18 sider)

Kay, J. (2018). Theories of the Firm. *International Journal of the Economics of Business*, 25(1), 11-17. (6 sider)

Lov om årsregnskap m.v. ("Regnskapsloven"), særlig § 3-3b. Redegjørelse om foretaksstyring, https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-56#KAPITTEL_3

Mostovicz, E. I., Kakabadse, N.K. Kakabadse, A. (2011) Corporate governance: quo vadis? *Corporate Governance: The international journal of business in society*, 11(5), 613-626. (13 sider)

Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES) (2018). *Norsk anbefaling: Eierstyring og selskapsledelse*, http://wpstatic.idium.no/nues.no/2018/10/NUES_nor_web_okt2018_2.pdf (54 sider)

Vinten, G. (2002). The corporate governance lessons of Enron, *Corporate Governance: The international journal of business in society*, 2(4), 4-9. (5 sider)

Anbefalt litteratur:

Engwall, L. et al. (2018). *Corporate Governance in Action: Regulators, Market Actors and Scrutinizers*. New York / Abingdon: Routledge. (Dyr bok, søk på bibliotek.)

Samling 6

Tema: Beslutningsteori

Brunsson, Nils & Brunsson Karin (2015). *Beslutninger*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk, (120 sider)

March, James G., (1994). *A Primer on Decision Making: How Decisions Happen*, New York: The Free Press. (272 sider)

Jacobsen, Dag Ingvar & Thorsvik, Jan (2013). *Hvordan organisasjoner fungerer*. Bergen: Fagbokforlaget. 4. utg. Kapittel 9 (Beslutningsprosesser i organisasjoner), s.306-349 (43 sider)

*Flaa, Paul m.fl. (1995). «Beslutningsteori og beslutningsmodeller» I: Flaa, Paul m.fl. *Innføring i organisasjonsteori*, Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 11, s. 166-189 (24 sider)

Anbefalt litteratur:

Hodgkinson, Gerard. P. & Starbuck, William H. (2008). *The Oxford Handbook of Organizational Decision Making*. Oxford: Oxford University Press

Samling 7

Tema: Organisasjoner og etikk

Collier, J. & Esteban, R. (2007). Corporate social responsibility and employee commitment. *Business Ethics: A European Review*, 16(1), 19-33. (14 sider)

Frostenson, M., Helin, S. & Sandström, J. (2012). The internal significance of codes of conduct in retail companies. *Business Ethics. A European Review*, 21(3), 263-275. (12 sider)

Kvalnes, Ø. (2012). *Etikk og samfunnsansvar*. Universitetsforlaget. (161 sider)

Maclagan, P. (2007). Hierarchical control or individuals' moral autonomy? Addressing a fundamental tension in the management of business ethics. *Business Ethics: A European Review*, 16(1), 48-61. (13 sider)

Nyberg, D. (2008). The Morality of Everyday Activities: Not the Right, But the Good Thing To Do. *Journal of Business Ethics*, 81(3), 587–598. (11 sider)

Schwartz, M.S. (2013). Developing and Sustaining an Ethical Corporate Culture: The Core Elements. *Business Horizons*, 56(1), 39-50. (11 sider)

von Weltzien Høivik, H. (2002). Professional Ethics – a Managerial Opportunity in Emerging Organizations. *Journal of Business Ethics*, 39(1–2), 3–11. (8 sider)

Anbefalt litteratur:

Frostenson, M. (2011). *Att förstå företagsetik*. Malmö: Liber.

Schwartz, M.S. (2016). Ethical Decision Making: An Integrated Approach. *Journal of Business Ethics*, 139(4), 755-776.

Samling 8

Tema: Tverrfaglig samarbeid (1 dag)

*San Martín-Rodríguez, L., Beaulieu, M. D., D'Amour, D., & Ferrada-Videla, M. (2005). The determinants of successful collaboration: a review of theoretical and empirical studies. *Journal of interprofessional care*, 19 (sup1), 132-147 (15 sider)

*Kristiansen, A (2014). Tillit og kommunikasjon i ulike samarbeidsprosesser (2014). I: Grelland, H. H., Eide, S. B., Kristiansen, A., Sævareid, H. I., og Aasland, D. G. (2014). *Samarbeidets filosofi*. Oslo: Gyldendal akademisk, s. 137-157 (20 sider)

*Jacobsen, Dag Ingvar (2004). Hvorfor er samarbeid så vanskelig? I: Repstad, Pål: *Dugnadsånd og forsvarsverker*. Universitetsforlaget 2004. (37 sider)

Tema: Konflikthåndtering og lederstøtte (1 dag)

Einarsen, Ståle og Pedersen, Harald (2017). *Håndtering av konflikter og trakassering i arbeidslivet*. Gyldendal akademisk. (360 sider)

Anbefalt litteratur:

Jacobsen, Dag Ingvar & Thorsvik, Jan (2013). *Hvordan organisasjoner fungerer*. Bergen: Fagbokforlaget. 4. utg. Kapittel 5 (Makt og konflikt i organisasjoner), s.164-196 (32 sider)